

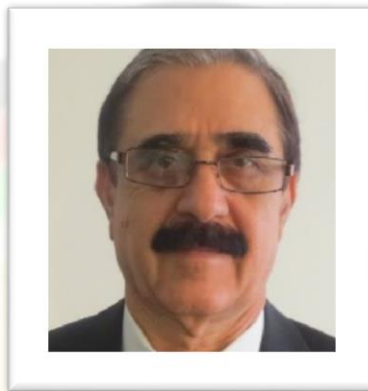

۲۰۱۷/۰۴/۲۶

انجنیر سلطان جان کلیوال

د ثور کودتا، د سرطان له کودتا رازپړیدلی ده !

د ۱۳۵۲ کال د سرطان د میاشتې د (۲۶) د کودتا نه چې د سردار محمد داوود خان په مشرۍ د یو شمیر ورو نظامی منصبدارانو له خوا تر سره شوه او د محمد ظاهر شاه سلطنتی نظام یې را نسکور کړ، (۴۴) کاله تیریدونکی دی. تردې کودتا تقریباً پنځه کاله وروسته د ۱۳۵۷ کال د ثور د میاشتې په (۷) نیټه یوه بله خونړۍ کودتا، چې د افغانستان د خلق دموکراتیک غیر رسمی گوند په مشرۍ بیا د هماغو او څو نورو ټیټ رتبه منصبدارانو له خوا سرته ورسیده، (۳۹) کاله تیر شول. دی دواړو کودتاگانو چې د عقو او انتقام اخستنې په نتیجه کې را منځ ته شويدي، دی وطن او د پیریو پیریو د ډول ډول استبدادونو لاندې پاتې شوی افغان ولس ته دومره ستړی خساری او زیانونه ورسول چې نه یې تلافی امکان لری او نه د همدې کودتاو نه د راز پیریدلو ستونزو په هوارولو باندې څوک پوهیږی، او دا هم نه ده معلومه چې لا به دا ولس تر کومه ددی بدمرغیو په اور کې سوځی؟

له هغې نیټې څخه چې لومړی د سرطان کودتا او بیا ورپسې د ثور کودتا تر سره شويده بیا تر ننه پوری زمونږ د افغانی ټولنی ډیرو څیړونکو او محقیقینو بی شمیره کتابونه، مقالې او یاداشتنه لیکلې او ټولنی ته یې وړاندې کړیدی. چاته سردار محمد داوود خان قهرمان بریښیدلی او هغه یې یو داسی رهبر توصیف کړیدی چې گواکې د افغانستان د آبادی او ښیرازی نه پرته یې د بل هیڅ شی سره نه مینه لروده او نه یې وطنی گټو سره بل هیڅ شی پرتله کولی شو او همدا وطنی عشق و چې هغه یې د ټولی بی گناه کورنی سره په مظلومانه توگه له منځه یوړ.

چاته بيا نورمحمد تره کی يو داسی ستر رهبر او لاربنود په نظر ورغلی چی د افغانستان په ټول تاریخ کی نه سیال شته او ساری، او د خلکو او وطن سره د هغه ستره مینه ددی سبب شوه چی دخپل شاگرد له خوابی په خوله بالبت ور کیښودل شو او تر مړینی وروسته یی قبر ته هم اور واچول شو.

ځنی نورو ته بیا حفیظ الله امین یو هسی زړور مبارز ښکاره شویدی چی د کرملن مانی او ددی مانی د وخت زعامت یی نوره د موجودیت حوصله له لاسه ورکړه او بی له دی چی په افغان ملک باندی مستقیم تجاوز وکړی په بل ډول، دی انقلابی ستوری ته نزول نه شی ورکولی.

یو شمیر نور بیا په دی باور دی چی ببرک کارمل یو هسی مدبر مفکر او روشنفکر شخصیت و، چی تر بل هرچا ددی هیواد د پرمختگ او ترقی په لاره او طریقه ښه پوهیده او یواځنی شخص و چی د فاشیست امین د ساتور څخه یی ددی هیواد نورو قومونو او قبیلو ته نجات ور کړ او د ثور پرشا نه تلونکی انقلاب یی خپل اصلی مسیر ته برابر کړ.

او بالاخره ځنی بیا داسی ادعا کوی چی ډاکټر نجیب الله هغه بی تعصبه افغان زعیم و چی غوښتل یی د ټولو پخوانیو رهبرانو له خوا رامنځ ته شوی خنډونه، ستونزی او ډول ډول معضلی د ملی روغی جوړی د ملی پالیسی په غوره کیدو سره له منځه یوسی او د ټولو افغانی ډلو ټپلو تر منځ د مفاهمی له لاری د یوه نظام په جوړیدو سره یو واحد افغان دولت را منځ ته کړی، دده همدا ملی طرحه ددی سبب شوه چی د پاکستانی مامورینو په امر سره یی مری د طالبانو له خوا د آریانا په څلور لاری کی را و ځړول شو.

تر دوی را وروسته نور بدلونونه هم را منځ ته شول، نور گڼ شمیر لیدران او قهرمان میدان ته راغلل او هر یوه لکه د بزکشی د میدان په څیرد مړه ملت مړ وجود د حلال دایری ته ورساوه او لا هم لوبه روانه ده، داچی څوک او کوم قهرمان به گټونکی شی پته نه لگی.

کوم شی چی زه یی ویل غواړم او په دی پوره باور لرم هغه دادی چی نه سردار محمد داوود خان او نه تر هغه را وروسته نورو څیرو او قوارو ددی ملت او دی وطن سره دومره مینه لروده لکه څومره یی چی د خپلو شخصی غوښتنو او په خپل لاس کی د قدرت د انحصار سره لروده. له دوی څخه یوه هم د خپل وطن آبادی ته دومره کار نه دی کړی لکه څومره چی یی هغه ته زیان او تاوان رسولی دی.

که سردار صاحب د ټول دولتی قدرت د انحصار سره او د یکه تازی سره مینه نه درلوده نو ولی یی کودتا وکړه او ولی یی د محمد موسی شفیق حکومت ته وخت ورنکړ چی هغه کار چی څلور کاله وروسته ده خپله ورته ډیره بی وخته ملاوترله یعنی (د شوروی اتحاد نه فاصله نیول) ولی یی شفیق ته وخت ورنکړ چی دا کار یی پیل کړی و چی تر سره یی کړی؟ او بیا د کودتا د بری نه وروسته یی د جمهور رئیس، صدراعظم، وزیر دفاع او وزیر خارجه ټول پوستونه د مرکزی کمیتی د مشر توبه پوری ولی په خپل لاس کی واخستل،

➤ آیا په دی ټول هیواد کی نور څوک نه و چی دا یو څو پوستونه یی ورته سپارلی وایی؟

➤ آیا سردار صاحب په دی نه پوهیده چی دا واره او کم تجربه عسکری منصبداران په داسی یوه هیواد کی چی د لومړی وار د پاره پکی یو لوی تحول یعنی جمهوری نظام منځ ته راغلی ددی لیاقت او اهلیت لرونکی نه دی، چی په دی حساس وخت کی دومره ستړی وظیفی او وزارتونه ورته وسپارل شی؟

➤ آیا سردار داوود خان په دی نه پوهیده چی شوروی اتحاد دده د صدارت له دوری راهیسی چی همدی یی اصلی مبتکر و، په دی هیواد کی څومره سرمایه گزاری کړیده؟

- او آیا دی به وتوانیږی چی د جمهوری دولت په دوه دری کاله عمر تیریدو سره او د ایران یا سعودی په څیر د امریکا په لومو کی د بنکیلو هیوادونو اقتصادی مرستی به دی او دده جمهوری نظام چی د نیم نه زیاته برخه یی ده پخپله د شوروی پلوه عناصرو او ورو منصبدارانو په لاس کی ور کړیده د شوروی له مداخلی نه وژغوری؟؟
- آیا سردار داوود خان په دی نه و خبر چی دده د جمهوریت په وخت کی د زرونو تنو نه زیات لوی او واره شوروی متخصصین هم په تولیدی، هم په تعلیمی او هم نورو انکشافی پروژو کی په عملی توگه په کار لگیدای او د نیم نه زیات یی د جاسوسی وظیفه هم تر سره کوی؟
- آیا سردار صاحب ته دا پته نه وه چی دده په اردو کی دده دولت نه د شوروی د دولت طرفدار عناصر ډیر دی؟
- آیا سردار صاحب د هماغه باور او اعتماد له مخی چی په شوروی دولت او نظام یی لروده خپل دوه زامن (خالد) او (میرویس) د لوړو زده کړو د پاره شوروی اتحاد ته د نورو زرگونو محصلینو سره نه واستولی او په همدی وخت کی چی ده غوښتل د شوروی نه ځان لری کړی دواړه د کابل د پولی تخنیک په انستیتوت کی د لسگونو شوروی استادانو سره یوځای په درس ورکولو نه و لگیا؟
- آیا دده دی دواړو تعلیم یافته زامنو چی ډیر زکی او د بنو صفاتو خاوندان هم وو، د سردار صاحب سره کله هم لیده کاته نه درلودل چی د حالاتو په هکله یی تری پوښتنه کړی وای چی ستاسو په تعلیمی مؤسسه کی چی د روسانو له خوا پر مخ ورله کیری، زما د جمهوریت په هکله څه ویل کیری او څه خبری او کیسی روانی دی؟؟
- آیا د مصر د جمهور رئیس انور السادات سره چی تازه یی شورویان د خپل هیواد نه شړلی ول، دده لیدنه ضروری وه؟
- آیا دی نه پوهیده چی نه دده موقف او اقتصادی حالات د مصر د دولت غوندی دی او نه یی موقعیت د مصر سره ورته والی لری چی د هغه (سادات) تجربه دده په هیواد کی پلی شی؟
- آیا شهید سردار صاحب د یوه پاخه سیاستوال او یوه داسی شخص په توگه چی په سیاست کی کی رالوی شوی و، ټول عمر یی په زمامداری کی تیر شوی و په دی نه پوهیده چی د کیوبا دولت چی د شوروی اتحاد له خوا د امریکا د ډیری لاندی د سرطان د دانی په څیر د امریکا د ناروغی سبب و او هغه د نورو غیر منسلکو هیوادو لپاره د یوه غیر ترلی هیواد په توگه قبول شوی و او سردار صاحب په دی تلاش کی و چی هغه د غیر منسلکو هیوادو له قطاره و باسی او دا کار د شوروی د دولت د پاره د منل وړ نه و؟
- آیا سردار صاحب په دی نه و خبر شوی چی د شوروی د کمونیست گوند د پریکړی سره سم د خلق او پرچم دواړه ډلی د سیمی د نورو کمونیستو گوندونو په منځگړیبوب د څه د پاره په واحدی گوند بدل شوی و؟ او بالاخره د لسگونو نورو پوښتنو نه وروسته؛
- آیا سردار محمد داوود خان په خپله کابینه او دولتی پوستونو کی د هغو چپی عناصرو د نفوذ او د شوروی د جاسوسیو د شبکو سره د اړیکونه نه و خبر چی دده د کودتا د اصلی مبتکر داکتر محمد حسن شرق په شمول یی ټول په یوه وخت کی له ځانه لری او نسبتاً بی صلاحیته کړل؟ دا او دی ته ورته نوری ډیری پوښتنی شته چی ددی ملی قهرمان ملی شخصیت د سوال لاندی راولی او همدا دده اشتباهات، بی ځایه، بی وخته او بی سنجشه اقدامات او تیر

وتنی ددی سبب جوړ شی چی د ثور د خونړی او بدمرغی کودتا، او د افغان ولس د بربادی د ستړی فاجعی د رامنځ ته کیدو د پاره زمینه جوړه شی.

زه د نورو نا امله زعامتونو نه ، چی اصلاً بی بنیاده، د ملت او ولسونو نه لری او حتی رتل شوی څیری وی او دی، د یوه داسی شخص لکه سردار محمد داوود تاریخی مسؤلیت ډیر دروند گنم او دده خودخواهی او سر تمبگی چی اصلاً د هوبنیارو او مدبرو اشخاصو کار نه دی ددی ټولو بدبختیو د رازیږیدو د پاره، چی لا هم دوام لری او دوام به وکړی د پیل د نقطی په سترگه گورم.

دا زما خپل تحلیل دی ځکه زه د سرطان د کودتا په وخت کی زلمی وم او د پولیتخیک د انستیتوت د دریم کال محصل وم او دا می د سر په سترگو لیدل چی د کودتا په لومړیو کی د پرچم د بلی د غړو له خواهی ته څومره کار کیده او بیا چی د سردار صاحب په پالیسی کی تغییر راغی دهمدی پرونیو طرفدارانو له خوا په هغه پسی څه ډول تبلیغات روان وو؟ دا هرڅه ما پخپله لیدلی او اوریدلی دی نو ځکه په دی برخه کی د سردار صاحب د پلویانو لیکنی راته چی ځنی یی په ډیرو بنو جملو او لوړو ادبی معیارونو سره او ځنی نوربی بیا په ډیری کمزوری بنی سره وړاندی کوی، سمی نه برینی. او دا ځکه چی د حقیقت نه ډیری لری، احساساتی او حتی دروغ دی. او دا هم له دی کیله چی دا بناغلی د هغه (سردار داوود خان) په تیر وتنو سترگی پتوی او په دی نه قانع کیږی چی سیاست د وړو ظابطانو او د عقدو نه د ډکو کسانو کار نه دی، بلکی هغه پراخه تحلیل او ارزیابی غواری او هغه زعامت چی په سر تمبگی، سر زوری او خود خواهی سره تر د لاسه شوی وی د ملت څه چی حتی د یوی کورنی ستونزی هم نه شی حل کولی.

هر څوک چی زما دریځ هر ډول تعبیری اختیار لری خو زه په دی پوهیدلی یم چی د افغانستان د ټولو بدبختیو بنیاد د سردار محمد داوود خان په مشری د سرطان د (۲۶) نیټی کودتا ده او بس، که هغه دا بی وخته نا مناسب او ناروا عمل نه وای کړی دا وروسته کړاونه به نه وای رامنځ ته شوی او نه به هرکس ناکس ته ددی زمینه برابره شوی وای چی د ارگ او واکمن کیدو خوبونه وگوری او د افغان ولس په بربادی او تباهی کی یو د بل نه گړندی گامونه پورته کړی.

ځنی بناغلی په دی باور دی چی اصلاً د محمد ظاهرشاه د بی کیفیته سلطنت د دموکراسی بی بند و پاره دوره ددی ټولو ناخوالو مورده، چی د سرطان کودتا ورته د پای ټکی کیښود او د نیکمرغی ټولی بندی درواز ددی ملت په مخ بیرته شوی. خو ماته دا خبره ددی ملت د ټولو هغو کسانو په سترگو کی د خاورو اچولو نه پرته نور څه نه پټکاری، چی د سردار صاحب د کودتا د بری نه را وروسته یی د نا امله واکدارانو او بی کیفیتو حتی بی سوادو وړو ظابطانو د ورځنیو کړو وړو ننداره کوله او هغه یی په دقیقه توگه څیرل. دا سمه خبره ده چی د دموکراسی دوری د سردار محمد داوودخان کودتا را وزیږوله او د سردار صاحب کودتا په دقیقه توگه د ثور د کودتا اصلی مور او را زیږونکی ده.

چی په زور او بی لاری مخته کوی ځان

په لوی لاس له گړنگونو غورځوی ځان

چا لیدلی مستبد چی جوړ رهبر شی؟

په وینا د چاپلوسانو غولوی ځان